

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 5**, nám. Kinských 234/5, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2013, č. j. 62 Si 96/2013, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

I. Návrh **s e z a m í t á .**

II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem ze dne 20. 9. 2014 doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 25. 9. 2014 se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Navrhovatel požaduje určit Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) pro vydání rozhodnutí v řízení vedeném u něj pod sp. zn. 10 A 4/2014 lhůtu.

[2] Navrhovatel uvedl, že řízení před městským soudem trvá již 8 měsíců, přitom se jedná o věc jednoduchou. Navrhovatel totiž požádal o zpřístupnění informací podle zákona č. 106/1999 Sb.; od podání jeho žádosti již uplynul více jak rok a 7 měsíců. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu, v níž by byl povinen již rozhodnout ve věci.

[3] Městský soud ve vyjádření k věci konstatoval, že žaloba byla podána dne 8. 1. 2014, soud činil postupně nutné procesní úkony; nyní uvedené věci však předchází podle přiděleného pořadí nápadu příslušného soudce zpravodaje k rozhodnutí věci z předchozích roků (2010 až 2013), nejedná se o věc s přednostním režimem a nelze ji tedy upřednostnit na úkor dříve podaných žalob.

[4] Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu městského soudu následující skutečnosti. Dne 8. 1. 2014 byla městskému soudu podána žaloba, kterou navrhovatel brojil proti rozhodnutí (sdělení) žalovaného ze dne 5. 11. 2013, č. j. 62 Si 96/2013, jímž odložil navrhovatelovu žádost o sdělení informací pro neuhrazení poplatku za zpracování požadované informace. Usnesením

ze dne 15. 1. 2014 městský soud navrhovatele vyzval, aby ve lhůtě deseti dnů od doručení této výzvy uhradil soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, a přípisem ze dne 28. 1. 2014 jej poučil o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat. Dne 23. 1. 2014 navrhovatel uhradil soudní poplatek. Dne 3. 3. 2014 bylo městskému soudu doručeno vyjádření žalovaného k žalobě; žalovaný též uvedl, že nemůže předložit soudu správní spis, neboť ten zapůjčil Ministerstvu spravedlnosti k prošetření navrhovatelovy stížnosti.

[5] Podáním městskému soudu ze dne 14. 3. 2014 namítl navrhovatel podjatost ve věci rozhodujících soudců; městský soud proto postoupil dne 24. 3. 2014 Nejvyššímu správnímu soudu tuto námitku k posouzení. Ten usnesením ze dne 30. 4. 2014, sp. zn. Nao 124/2014 rozhodl tak, že označení soudci městského soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 10 A 4/2014. Usnesení bylo navrhovateli doručeno dne 9. 5. 2014.

[6] Navrhovatel se poté domáhal podáním ze dne 25. 5. 2014 určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a o soudech a soudcích; návrh byl evidován u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Aprn 4/2014. Usnesením ze dne 19. 6. 2014, č. j. Aprn 4/2014 - 53 soud návrh zamítl s tím, že již bylo o námitce podjatosti (podané městskému soudu dne 28. 3. 2014) rozhodnuto a úkon, jehož se navrhovatel domáhal, byl učiněn. Návrh na určení lhůty tak již nebyl důvodný.

[7] Obsahem soudního spisu je dále přípis žalovaného ze dne 6. 8. 2014, jímž městskému soudu sdělil, že správní spis byl zaslán dne 8. 4. 2014 Ministerstvu spravedlnosti spolu se stížností navrhovatele a dosud nebyl žalovanému vrácen.

[8] Poté městský soud obdržel v pořadí druhý návrh na určení lhůty, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 25. 9. 2014. O tomto návrhu se vede nynější řízení.

[9] Nejvyšší správní soud podaný návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zhodnotil a dospěl k závěru, že není důvodný.

[10] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[11] Při rozhodování o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu může příslušný soud stanovit lhůtu jen k provedení takového procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy. Uvedený závěr vyplývá nejen z ustanovení § 174a odst. 2, věty druhé, zákona o soudech a soudcích (dle tohoto ustanovení je náležitostí návrhu na určení lhůty, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat, označení procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy), dále z ustanovení § 174a odst. 8, věty první, tohoto zákona (příslušný soud může určit lhůtu k provedení úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy), ale zejména ze zásady nezávislosti soudů a soudců při projednávání a rozhodování sporů a jiných právních věcí, která nesmí být dotčena tím, že by příslušný soud posuzoval – v rozporu se smyslem (účelem) řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu – nejen otázku určení lhůty k provedení procesního úkonu, ale rovněž to, ve vztahu k jakému procesnímu úkonu nastaly v řízení průtahy.

[12] V řízení podle shora uvedeného § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době

pokračování

nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout. Průtahy v řízení tak znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu.

[13] Stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není sám o sobě známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správně respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[14] Nejvyšší správní soud si samozřejmě uvědomuje, že velká pestrost soudní reality a skutečnost, že každý jednotlivý případ s sebou přináší jedinečné a v podstatě neopakovatelné okolnosti, brání tomu, aby s obecnou platností mohla být položena určitá ostrá časová hranice, která odděluje u délky řízení dobu přiměřenou a nepřiměřenou. Proto se s obecnou platností nesnažil stanovit takovou hranici, ale na počátku své judikatury alespoň konstatoval, jakou délku řízení v drtivé většině řízení, která nespádají pod přednostní režim, není možno považovat za nepřiměřenou. Učinil tak v usnesení ze dne 8. 9. 2004, č. j. Aprk 1/2004 - 58, kde dospěl k závěru, že pokud soud učinil veškeré nezbytné procesní úkony pro přípravu rozhodnutí ve věci samé a napadlé věci vyřizoval zásadně v pořadí, v jakém mu byly doručeny, není možno v pouhé skutečnosti, že z důvodu projednávání a rozhodování přednostních návrhů na zahájení řízení a starších věcí nenařídil jednání či nerozhodl ve věci mladší jednoho roku, důvodně spatřovat průtahy v řízení. Závěry tohoto rozhodnutí přitom zdejší soud ve své judikatuře setrvale zachovává.

[15] Jak plyne z rekapitulační části tohoto usnesení, městský soud činil úkony potřebné pro rozhodnutí věci bezprostředně po obdržení žaloby; podstatnou je však rovněž skutečnost, že vlivem navrhovatelových zásahů (podáním námítky podjatosti soudců městského soudu a vyvolání řízení o návrhu na určení lhůty k rozhodnutí u Nejvyššího správního soudu), tak byla fakticky městskému soudu „odňata věc“ z dispozice po dobu cca dvou měsíců, neboť bylo nejprve nutno rozhodnout o těchto navrhovatelových podáních (viz body [5] a [6] shora).

[16] Nejvyšší správní soud na závěr konstatuje, že vyjádření městského soudu k návrhu na určení lhůty, které bylo přiloženo k návrhu dle § 174a odst. 3, věty první, zákona o soudech a soudcích, navrhovateli nezasílal. V první řadě je nutno zmínit, že zmíněným vyjádřením se před zdejším soudem neprovádí důkaz, obdobně jako se v řízení neprovádí důkaz např. návrhem na určení lhůty. O průběhu řízení před soudem, u kterého jsou namítány průtahy, a o úkonech zde učiněných se Nejvyšší správní soud přesvědčuje ze samotného předloženého soudního spisu, o jehož obsahu je navrhovatel zpraven s ohledem na to, že je účastníkem řízení před soudem, proti němuž návrh směřuje. Vyjádření soudu, proti němuž jsou namítány průtahy, nepředstavuje před Nejvyšším správním soudem zásadní podklad rozhodnutí. Otázka, zda v řízení dochází k namítaným průtahům, je totiž ze strany zdejšího soudu posouzena na vyjádření zcela autonomně, a to právě s ohledem na skutečnosti patrné z předloženého spisu.

[17] Nejvyšší správní soud neshledal ve věci průtahy, resp. tvrzenou nečinnost, a proto návrh podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl jako nedůvodný.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, byl-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu